

Branden i Västmanland

Frivilliga Resursgruppen på allas läppar

Invigning av nybyggt garage i Nacka

Efter flera års enträget arbete har Civilförsvärsförbundet Nacka och Nacka-Värmdö Räddningssällskap nu kunnat inviga sitt nybygga garage och förråd. Det skedde lördagen den 20 september. På bilden syns från vänster Johan Hagström, bland annat FRG-ansvarig i Nacka, Lars-Göran Uddholm, brandchef Södertörns brandförsvärsförbund, som överlämnar Södertörns standard, samt Peter Swartling, ordförande i Nacka-Värmdö Räddningssällskap. På bilden saknas en av de drivande krafterna för tillkomsten av garaget, Civilförsvärsförbundet Nackas ordförande Kurt Hagström. Kurt, som varit sjuk en längre tid, kunde inte delta vid invigningen. Han avled dagen efter. Civilförsvärsförbundets tankar går till Kurts familj. □

En lägger ned och två startar upp

Förbundsstyrelsen har beviljat att lokalföreningen i Oxelösund upphör. Men samtidigt som vi förlorar en förening i familjen så tillkommer två nya. För-

bundsstyrelsen har beslutat att godkänna bildande av lokalföreningarna Upplands-Bro samt Gagnef-Leksand. Välkomna i familjen! □

Bli fritidsombud för förbundets kurser

Är du intresserad av en extra inkomst? Då kan du bli fritidsombud och sälja förbundets kommersiella utbildningar och kurser. Du får 400 kronor per såld kurs före skatt. Anmäl ditt intresse till närmaste verksamhetsledare eller mejla till info@civil.se. Fritidsombud behöver inte vara medlemmar i Civilförsvärsförbundet så tipsa gärna alla du tror kan vara lämpliga och intresserade. Ersättningen utbetalas efter att kunden betalat fakturan. Överskott från den kommersiella verksamheten går till att stödja den ideella verksamheten i Civilförsvärsförbundet. □

Permanent Vilse-stig för funktionsnedsatta

I början av augusti invigde Civilförsvärsförbundet Bergslagen en ny Vilse-stig vid Örjansgården. Lokalen liksom vilsestigen

Övre raden från vänster: Olle Michal, Jan-Olov Jonsson, Momcilo Vucasinovic, Eren Keceli. Undre raden från vänster: Elisabeth Karlsson, Hazel Gejvall, Elisabeth Gustavsson, Ulf Gejvall samt Sven Åfeldt.

FRG utan avtal inkallad på statligt mandat

FRG Strängnäs har för tillfället inte avtal med kommunen och blev därför utkallade på statligt mandat av räddningsledningen i Ramnäs. De tjänstgjorde 10-12:e augusti klockan 21.00 till 07.00 i Kättinghallen (en sporthall) som var en förläggning med 100 bäddar för de som deltog i släckningsarbetet på ett eller annat sätt. Här gällde det att vara observant och ge glad och god service. 18 personer tjänstgjorde totalt från Strängnäs under tre nätter. Förutom Kättinghallen bidrog man även med utetjänst: trafikvakt, bistå ledningscentralen, förplägnad och en del annat. Service gavs till alla tjänstgörande myndigheter och organisationer. Nyttillträdde säkerhetschefen i Strängnäs, Annica Strandberg, ser positivt på FRG Strängnäs insatser i samband med skogsbranden i Västmanland och ser ett förnyat avtal som mycket viktigt. □
Text och Foto: Elisabeth Karlsson

är anpassad för barn och vuxna med funktionsnedsättning. Under invigningshelgen var det möjligt att följa stigen tillsammans med instruktör. Det bjöds även på väfflor och dricka. □

FRG hjälpte till vid inspelning av Antikrundan

Åtta personer från FRG Örnköldsvik hjälpte till när Antikrundan spelade in ett avsnitt i Själevads kyrka i Örnköldsvik. Kommunen fick en fråga av Sveriges Television om lokal för inspelningen och FRG erbjöd sig då att hjälpa till. FRG:s uppgift blev att hålla kolla på hälsotillståndet bland de köande besökarna, dela ut vätska, hjärtstartarberedskap, agera parkeringsvakter och hjälpa besökare att bära tunga saker och möbler. På bilden framför kön syns (från vänster) FRG-ansvarig Karin Jonsson samt Civilförsvärsförbundet Örnköldsviks ordförande Ulla Tällström. Till höger skymtar FRG:s servicepunkt. □
Foto: Tommy Sjöberg

FRG släckte skogsbrand i Bullaren

Det var inte bara i Västmanland det brann i sommaren. Även Tanums kommun drabbades. FRG i Strömstad hjälpte under sommaren räddningstjänsten med att släcka två bränder i Bullaren. FRG:s arbetsuppgifter bestod i första hand av aktiv brandsläckning samt framdragningsavslang. Utöver det transporterades de bränsle, materiel samt mat. Totalt arbetade FRG cirka 400 timmar vid de två bränderna. På bilden syns Ulf Oscarsson. Foto: Patrik Nedgård

FRG i sitt esse under branden

FRG gjorde succé under branden i Västmanland. Det är sällan det går att använda ett sådant uttryck utan att det känns mer som en kliché. Men den här gången är det helt befogat. Så många i ledande befattning på olika myndigheter och även från numera avgående försvarsminister Karin Enström, är berömmet för frivilliginsatserna entydigt.

Frivilliga Resursgruppen är ett initiativ från Civilförsvarförbundet. För tio år sedan etablerades landets första FRG. Under årens lopp har FRG gjort många insatser runt om i landet. Hjälpt till vid förorenat vatten, transporter i igensnödade landskap, släckning vid bränder, värmning av flerbostadshus och mycket annat. Men tidigare har eländet inte varit av en sådan magnitud som denna gång. När branden var som värst spred sig elden fullständigt okontrollerat. Det

var en riktig katastrof. I detta läge fanns flera hundra människor från FRG, utbildade för att klara svåra situationer och med olika färdigheter, på plats och hjälpte räddningsledningen och övriga inblandade med i princip vad som helst som begärdes av dem. Det var nästan så jag fick en religiös känsla när den ene ledande befattningshavaren efter den andre yttrade sig om FRG. "Jag vill tacka livet" sjöng en gång Arja Saijonmaa. Nu var det en samstämmig kör som sjöng "Vi vill tacka FRG". Sedan branden har flera kommuners intresse för FRG ökat. Vi hoppas fler ska få förmånen att ha en FRG i sin kommun. Det enda vi vet är att eländet kommer i någon form och vad är väl då bättre än att vara förberedd? Tack alla FRG:are för att ni finns!

*Anders J Andersson
Kommunikationsansvarig*

Sverige Runt

2

Ett nedslag bland föreningsaktiviteter. Bland annat om SVT:s Antikrundan som tog hjälp av FRG i Örnsköldsvik.

FRG på alla läppar efter branden

4

Skogsbranden i Västmanland i somras är den största i Sverige i modern tid. FRG gjorde en lysande insats.

Förbundsrad med framåtblick

10

Förbundsrådet tog upp förbundets ekonomiska läge men även den nya kommunikationsplanen som nu tas fram.

Debatt: Risk för svält

11

Sverige och Europa är beroende av rysk olja för vår livsmedelsproduktion. Samtidigt är den ryska politiken nyckfull.

Värvingstävlingen

12

Under hela 2014 pågår en värvingstävling. Just för stunden leder Civilförsvarförbundet Bohus.

NYTT I KORTHET

Premiär för VMA via fast telefoni

1 september var det premiär för VMA (viktigt meddelande till allmänheten) via fast telefoni och ska komplettera de befintliga systemen för varning, exempelvis Hesa Fredrik var tredje månad. VMA via mobil förbereds men kan inrättas först efter en ändring i lagen om elektronisk kommunikation. VMA används vid allvarliga kriser och olyckor, tillhandahålls dygnet runt av SOS Alarm och är sammankopplat med informationsnumret 113 13.

Hesa Fredrik kallas de cirka 4.500 ljudsändare som finns runt om i landet. Förutom vid VMA ljuder de klockan 15.00 första måndagen i mars, juni, september och december.

Vi ett skarpt VMA ska du gå inomhus, stänga alla fönster dörrar och ventiler samt lyssna på radio eller TV för mer information. Kommer larmet via fast telefon läses det upp för dig. För IP-telefoni (telefon ansluten via internet istället för fasta telenätet) gäller att abonnemanget måste vara registrerat på en fast adress. □

Säpo har stoppat nya terrorattentat i landet

Säpo har enligt uppgifter till Aftonbladet avvärjt två terrorattentat de senaste åren. Militanta islamister bosatta i Sverige låg bakom planeringen som var i ett "långt framskridet skede" när Säpo stoppade dem. Deras mål för attackerna låg i Sverige men Säpo berättar inte vilka.

– Vi har tidigare valt att inte berätta om de avvärdade attentaten, säger Anders Kassman, operativ chef på Säpo, till Aftonbladet. Säpo kom dem på spåren genom spaning och egen

underrättelseinhämtning, som det kallas. Sverige är ett av de länder i Europa som har en hotbild mot sig, enligt Säpo. Detta bland annat genom landets fredsbevarande insats i Afghanistan.

2010 inträffade ett terrorattentat i Stockholm när en terrorist mitt under julhandeln sprängde sig själv till döds på Bryggargatan som gränsar till det populära gångstråket Drottninggatan. Den ende som skadades var terroristen som även tänkt spränga sin bil på närliggande Olof Palmes gata. □

Civilförsvarförbundet är en medborgarrörelse vars mål är att förebygga otrygghet i samhället. Det gör vi genom hjälpinsatser, utbildning av barn och vuxna, information samt opinionsbildning.

CIVIL ges ut av Civilförsvarförbundet **Ansvarig utgivare:** Anders M. Johansson

Postadress: Box 2034, 169 02 Solna **Telefon:** 08-629 63 60 (växel) **www.civilförsvarforbundet.se**

Adressändring: www.civil.se > logga in > hemsida > registrera (användare) eller mejla info@civil.se alternativt skicka adressändring per post till kansliet i Solna. Det går även att faxa till 08-629 63 83.

Prenumeration: 200 kr (ett år). Beställ på info@civil.se eller per post. Plusgiro 15 23 20-8

Gåvor: Plusgiro 90 02 87-4 eller bankgiro 900-2874. Mer om gåvor hittar du på www.civil.se/gava

Redaktör/produktion: Anders J Andersson E-post: aja@civil.se Tel 08-629 63 70

Redaktion tidn./webb: red@civil.se

Annonser: annons@civil.se **Tryck:** Lenanders Grafiska, Kalmar, september 2014

Omslagsbild: Kungen hälsar på Andreas Weiborn, FRG:s representant i sambandsstaben. Foto: Per Groth

Tidningen Civil får citeras om källan anges. För insänt, ej beställt material, ansvarar inte redaktionen. Vi förbehåller oss rätten att redigera och stryka i alla texter. All redaktionell text lagras i digital form och kan komma att återanvändas. I tidningens tävlingar svarar vinnaren själv för eventuell vinstskatt.

Ett mörker sänkte sig över

En gnista från en skogsmaskin var allt som behövdes för att starta den största skogsbranden i modern tid. Och för FRG:s del skulle det bli den hittills mest omfattande insatsen.

🇸🇪 När maskinföraren såg att det brann runt om skogsmaskinen ute på hygget i Seglingsberg i Surahammars kommun i Västmanland, försökte han själv släcka branden.

När det misslyckades ringde han räddningstjänsten. Då var det torsdagen den 31 juli. Ingen kunde ana att den lilla branden först skulle avslutas rent formellt den 11 september.

Inledningsvis var räddningstjänsten positiv om att branden snart skulle kunna vara släckt. Fagersta-Posten fick information

från räddningsledningen om att branden lugnat ned sig och att den inte längre spred sig okontrollerat men att det skulle ta flera dygn att släcka den. Med facit i hand vet vi nu att branden skulle utvecklas till en riktig storbrand.

Sämsta tänkbara väderförhållanden

En torr sommar utan regn, låg luftfuktighet och kraftiga vindar bidrog till att ett område på närmare en och en halv mil gånger en mil eller 14.000 hektar (140.000.000 kvadratmeter) brann. En enorm yta. Från inledningsvis ett tio-tal personer skulle hela brandinsatsen kräva ett par tusen personers medverkan varav 200-300 personer från 20 FRG:er i fem län. Helikoptrar togs in från försvaret

och privata företag (andra bränder pågick samtidigt på andra platser i landet vilket begränsade utbudet). Fyra vattenbombningsplan lånades in från Frankrike och Italien. Evakuering förbereddes och genomfördes. På lördagen kallades FRG Västerås in för att hjälpa till med samordning och planering. Branden närmade sig snart en av de två staterna och den fick flyttas till tätorten Ramnäs.

Efter hand som läget förvärrades kallades fler FRG:er in och uppgifterna utökades från att vara mer än bara händer och fötter. Kompetensen i grupperna grävdes fram och användes. Röken från branden kunde kännas så långt bort som i Norrland

Fortsättning på nästa uppslag

Bland annat användes Superpumor från svenska försvaret i släckningsarbetet. Efter några dygn togs även speciella brandsläckningsplan från Frankrike och Italien till hjälp. Foto: Per Groth

bygden när branden bröt ut

14.000 hektar (ett hektar är 10.000 kvadratmeter) mark brann under den stora skogsbranden i Västmanland i somras. Eftersom rötterna var avbrända sågades en del träd ned närmast vägarna för att de inte ska falla över trafiken inte minst när det börjar blåsa. Foto: Jannike Wählberg

Jannike Wåhlberg, verksamhetsledare på Civilförsvarsförbundet fick en samordnade roll för FRG. Här tar hon emot FRG Vallentuna för tjänstgöring vid lunchtid. För Jannike inleddes dagen med frukost 04:30 och sedan dess har hon fått klara sig utan mat. Dagarna är långa och klockan ska bli över midnatt innan hon får åka hem och vila inför nästa mastodontpass.

Victor Ljungberg från FRG Hedemora är passervakt uppe vid sambandsstationen i Ramnäs. Han ser till att inga oprioriterade fordon parkerar.

På expeditionen på gåvolagret i Riddarhyttan samkör två FRG:are med en person från Röda Korset, som finns med ute i lagerbyggnaden och har hand om klädsorteringen. Johan Fors från FRG Borlänge leder arbetet tillsammans med Bengt Andersson, också han från FRG Borlänge. Patrizia Carswell, frivillig från Stockholm, kordinerar Röda Korsets insats på plats. Röda Korset blev tillfrågade av FRG för att hjälpa till, berättar hon.

Karl Åkerlind från Trafikverket och Oskar Stenberg från Försvarsmakten och F21 var helt eniga om att Frivilliga Resursgruppen hade gjort ett enastående jobb under insatsen i Västmanland och det sa de dessutom med mycket värme. Här i sambandscentralen i Ramnäs.

Inkallade FRG:er

Västerås, Dalarna, Smedjebacken, Avesta, Hedemora, Säter, Borlänge, Falun, Rättvik, Vansbro, Älvdalen, Sala, Kungsör, Köping, Norra Västmanland, Sigtuna, Järfälla, Strängnäs, Vallentuna, Örebro och Värmland. FRG:er i övriga Stockholms län samt Södermanland, Gävleborg och Västra Götaland sattes i beredskap ifall branden fortsatt.

och Stockholm berättade TT Nyhetsbyrån i ett telegram. Flera hus och gårdar gick åt. Två skogsbilschaufförer överraskades av elden när den spred sig mycket snabbt. Den ene, en 40-årig man, lyckades larma räddningstjänsten. Med hjälp av vattensläckning från luften kunde räddningsledningen få fram en ambulans och rädda mannens liv även om han var svårt

skadad. Hans 30-åriga kollega hittades en bit bort avliden i ett dike. Den fina sommaren förvandlades till tragik för de som drabbades. Men mitt i mörkret lyste alla som hjälpte till, anställda i räddningstjänsten, polisen, kommuner och myndigheter av alla de slag och så förstås alla frivilliga. En som syntes i rutan ganska ofta under branden var Lars-Göran

”Uddas” Uddholm, brandchef i Södertörns brandförsvarsförbund. Han utnämndes till räddningsledare av Länsstyrelsen i Västerås och fick det övergripande ansvaret för branden, som spridit till flera kommuner: Sala, Surahammar, Fagersta och Norberg. Tidningen Civil kommer till platsen när branden har pågått i *Fortsättning på nästa sida*

Dan Magnusson och Leif Ljungberg från FRG Borlänge tjänstgör i gåvovagnen i en stor lagerbyggnad i de djupa skogarna utanför Riddarhyttan. Saker som skänktes fanns först på olika platser men samlokaliseras till ett lager med god marginal till det avspärrade brandområdet, cirka 3,5 mil. Här fanns livsmedel till både folk och få och det berättades att enorma mängder passerat genom lagret under resans gång. Alla ville bidra.

Annagreta Eriksson visar upp en del av det som skänkts av allmänheten. Förutom massor av kläder även mängder av leksaker och gosedjur.

Tori Sjöstrand från FRG Vallentuna med kollegor i entrén till sambandsstaben i Ramnäs. Alla måste ha passerbevis för att få komma in. Och i det heligaste, sambandsrummet, krävs ett passerkort med högsta behörighet.

Gratioskiosk i Ramnäs. Alla som deltog i insatsen kunde gå och plocka vad de behövde för att klara dagen. Allt skänktes av företag. Foto: Riita Nilsson

över en vecka (direkt från vistelse på annan kontinent). Det börjar lugna ned sig ute i skogen. Lars-Göran Uddholm är mycket nöjd med FRG:s insats. Om det

råder inget som helst tvivel. – Jag är odelat positiv till FRG. Insatsen hade aldrig fungerat utan dem. För 15 år sedan kunde man få hjälp av Forsvarsmakten med

koktross och drivmedel. Vi har inte de resurserna i dag. Uddholm säger att FRG skapade välbefinnande genom att lösa så *Fortsättning på nästa uppslag*

Välkomna att söka bidrag för åtgärder som bidrar till stärkandet av Sveriges försvar och fredsbevarande åtgärder.

Berättigade att söka är frivilliga försvarsorganisationer och organisationer som verkar för stöd till samhälle och individer. Ansökningar till Källvikenstiftelsen kan göras under två perioder per år:

1 april – 1 september och **1 oktober – 1 mars.**

För ansökningsformulär och mer information, se hemsidan.

Källvikenstiftelsen • Pionjervägen 6 • 451 34 Uddevalla • info@kallvikenstiftelsen.se • www.kallvikenstiftelsen.se

I Västerfärnebo upprättas en frivilligcentral för att ta hand om alla de som vill hjälpa till. 30-minutersmetoden används men i en expressvariant. Trycket från allmänheten var bitvis gigantiskt. På bilden syns (från vänster) Inge Olsson (FRG Köping), Bo Ljungblom (FRG Kungsör) och i bakgrunden Kent Fernström (FRG Köping). Kvinnan till höger, Mia Karlström, är kreditrådgivare på Länsförsäkringar och efter officiellt uppdrag stannade hon kvar och ställde upp som volontär. Foto: Per Brynvall

Joel Djerf (hörlurar) och Oscar Nilsson passerade förbi brandområdet och erbjöd sig som frivilliga. Jannike Wählberg fångade upp dem och gav dem uppdraget att sköta hela IT-biten vilket visade det sig vara ett lyckokast. När de var klara åkte de hem till Göteborg men blev då beordrade av räddningsledningen att komma tillbaka och hålla i IT-försörjningen ännu en tid. Då tog de även med sig kompisen Michel Blomgren (grön tröja). Bland annat fixade de fiberanslutning till sambandsstaben från Banverket.

många olika uppgifter att de övriga kunde fokusera på branden. Från början fanns FRG inte med i samverkanstaben.

– De borde haft en plats där tidigare, säger Lars-Göran Uddholm. FRG fick sedan en plats och var representerat med en röst.

Uddholm säger att det hela är en samverkansinsats och då ska självklart alla aktörer finnas med i staben. Det underlättar arbetet. Patrik Åhnberg rekryterades som stabchef av Uddholm. De jobbade ihop tidigare innan Åhnberg blev säkerhetschef i Stockholms stad. När Åhnberg kom in i bilden fanns FRG redan på plats.

– Jag såg att de kunde användas till ännu fler uppgifter. Deras styrka är att de är duktiga på så många saker. De är definitivt inte bara händer och fötter, säger Åhnberg som nämner logistik som ett av FRG:s uppdrag.

En av de militära insatscheferna som fanns på plats i ett kritiskt skede var Tomas Åkesson. Han har

en klar bild av FRG:s kapacitet.

– Mitt intryck är att FRG väldigt snabbt löste sina uppgifter. De underlättade för förbanden och hjälpte till på underhållssidan. De ordnade förnödenheter och det var snabba puckar, berättar Åkesson.

En bredd av uppgifter

I den pressade situation med att släcka branden kunde FRG på många sätt avlasta den övriga organisationen.

Bland uppgifterna fanns administrativt stöd till kommun, leta evakueringsboende, ordna lokal för övernattningsinsatspersonalen, logistik kring matförsörjning även till försvarsmakten som upplevde att de blev avlastade, bemannade expedition, roll i Länsstyrelsens gävologistikgrupp, fordonsförare, dörrvakter och serva på alla sätt och vis. Fler sorters uppgifter utfördes och det är ingen tvekan om att de som jobbade med FRG under insatsen hade stor glädje av avlastningen. Alla FRG:are kan

känna stolthet över de positiva omdömena.

Vid en presskonferens på regeringskansliet kommenterar försvarsmministern FRG:s insats så här:

– Jag vill tacka alla frivilliga. Det här har visat att det finns en fantastisk vilja och ett engagemang hos svenska folket att hjälpa till, säger Karin Enström.

– Jag stötte själv på ett antal personer i FRG. Vid sådana här kriser behövs samhällets samlade resurser, säger försvarsministern till tidningen Civil.

En av de frivilliga är Andreas Weiborn, som blev utsedd till FRG:s representant i sambandscentralen.

– Det har varit en utvecklande resa i en situation man inte är van vid och att möta folk i en stor kris.

Han fick också träffa statschefen.

– Jag tyckte det var hedersamt att träffa konungen. Han var intresserad och väldigt ödmjuk, berättar Andreas Weiborn. □

Text och foto: Anders J Andersson

Röken låg tät över vägen och det såg ut som en dimmig dag. Foto: Riita Nilsson

Polisens avspärrningsband fick markera att vägen var avstängd för allmän trafik.

Tidningen Civil:s utsände ombord på en militär-lastbil som ska ta oss till ett brandområde.

Sjön Snyten sågs som en perfekt barriär för elden. Men när branden spred sig med blixstens hastighet för gnistor över sjön på ett ställe där den är 500 meter bred. Ett område på 1.000 kvadratmeter antändes på andra sidan sjön berättar Jonas Sandberg, sektorchef, från Räddningstjänsten Syd. I bakgrunden kollegan Mats Hansson, styrkeledare och till vardags deltidbrandman i Veberöd. Området vattenbejöts dygnet runt. Den samlade pressen fick möjlighet att åka ut och titta på området från vägen.

Jannike Wählberg, verksamhetsledare Civilförsvarsförbundet och Andreas Weiborn, FRG:s person i samverkansstaben, samtalar. FRG hade först ingen plats där men fick den så småningom vilket underlättade sambandet. I bakgrunden syns försvarsminister Karin Enström och landsbygdsminister Eskil Erlandsson. Foto: Riita Nilsson

FRG hade många uppgifter och fick allt fler under resans gång. Här en kontrollpunkt där FRG:s uppgift är att kontrollera trafik på väg till ledningscentralen i Ramnäs. Foto: Riita Nilsson

Räddningsledare Lars-Göran Uddholm pekar ut en del av det brandskadade området. Skogsbranden är den största i Sverige i modern tid.

Jannike Wählberg berättar för statsminister Fredrik Reinfeldt om FRG:s del i insatsen. Räddningsledare Lars-Göran Uddholm och stabschef Patrik Åhnberg deltar också i samtalet. Foto: Riita Nilsson

FRG hjälpte även till med matförsörjningen ute på fältet till de som bekämpade brandens framfart. Foto: FRG Västerås

Förbundsrådet 19-20 september i Bromma i Stockholm innebar ett par gemensamma grupparbeten. Ett var att komma med förslag till intäktsökningar och kostnadsminskningar och ett annat att vända och vrida på förslaget till kommunikationsplan som är under framtagning. Infällda bilden: Åke Persson, konsult som varit med som stöd för att ta fram den nya kommunikationsplanen. Också nybliven medlem i förbundet i lokalföreningen i Kalmar.

Ekonomi och kommunikation fokus i Bromma

Årets förbundsråd var fokuserat på två ämnen: Förbundets ekonomi och förbundets nya gemensamma kommunikationsplan som är under framtagning och ska börja gälla från och med 2015.

👑 I fyra år har Civilförsvarsförbundet levt med en anorektisk budget och underskott i verksamheten. Skälet till det är som bekant den neddragning av förbundets organisationsstöd med lite över 65 procent eller 9,5 miljoner kronor. En anseelig årlig summa som rycktes bort över en natt efter beslut 2010 av Forsvarsmakten och MSB. Det nya reducerade stödet har gällt för perioden 2011-2014 men kommer också att gälla för 2015-2018. Civilförsvarsförbundet har både innan beslutet om reduktion fattades och efter arbetat hårt och intensivt för att få till en ändring men har inte fått något gehör. Därför har förbundsstyrelsen nu fattat beslut om att förbundet under 2015 ska ha en budget i balans. För att nå dithän finns två möjligheter: att öka intäkterna och att minska kostnaderna.

Förbundsrådet fick i uppdrag att komma med förslag på sådana åtgärder. Förslagen behandlas sedan av generalsekreteraren och beslutas tas i förbundsstyrelsen.

Samtidigt som det är en allvarlig ekonomisk situation Civilförsvarsförbundet befinner sig i ska vi också ha i åtanke att vi är väldigt

duktiga på att leverera de uppdrag vi åtar oss. Ofta får vi kompletterande uppdrag mot slutet av året när MSB fått uppdragsmedel över. FRG, som Civilförsvarsförbundet är initiativtagare till och är vår mest prioriterade verksamhet, har också fått ett väldigt genomslag i samband med branden i Västmanland. Det är viktigt att vi har dessa goda förutsättningar i åtanke och ser de möjligheter som finns. Inget ska stoppa oss nu!

Helena Lindberg gav inga löften för framtiden, det kan hon inte. Men hon sa att en del ser det som en brist att frivilliga varit en del av släckningsinsatsen i Västmanland. – Jag vill vända på det och säga

att det är en styrka. Frivilligheten är viktig, sa hon.

Om organisationsstödet konstaterade hon att det ligger fast och att det är konstruerat så att många genomförda uppdrag ska ge en kickback, som hon uttrycket det, ett slags bonus.

Kommunikationsplanen behandlades på förbundsrådet. I oktober-november kommer den att diskuteras i distrikten. I december fattar förbundsstyrelsen beslut och i januari blir det en webbsändning som alla medlemmar kan ta del av. Planen ska gälla från och med 2015 och för hela förbundet. □

Text och foto: Anders J Andersson

MSB:s generaldirektör Helena Lindberg berättade om bakgrunden till den nya fördelningsmodellen för organisationsstödet. Till sin hjälp hade hon ekonomi- och planeringsdirektören Björn Myrberg. De konstaterade att nästa reglering sker för mandatperioden 2018-2022 men att ingen i idag vet om det kan innebära några förändringar. På bilden syns även bland annat förbundsordförande Sven Lindgren (längst till vänster) och förste vice förbundsordförande Leni Björklund (längst till höger).

Utan rysk olja är det risk för svält

Svensk livsmedelsförsörjning är beroende av olja och en stor del av den kommer från Ryssland. I spåren av den ryska ockupationen av Krim och interventionen i östra Ukraina har Ryssland också stoppat gasleveranserna till Ukraina. Vad händer om den mäktige grannen i öster skulle stoppa oljeleveranserna till Sverige och Europa? Risker för svält är stor skriver Anders Hartman, VD, JTI - Institutet för jordbruks- och miljöteknik och Sven Lindgren, förbundsordförande, Civilförsvarsförbundet.

I en rapport från i höstas ("Sveriges primärproduktion och försörjning av livsmedel – möjliga konsekvenser vid en brist på fossil energi") framgår att en minskning av den fossila energitillförseln med 50 procent skulle skapa en svältsituation i Sverige.

Mindre fossilbränsle skulle ge mindre mängder producerat djurfoder, vilket skulle leda till sänkt mjölkproduktion, färre grisar, höns och ägg – eftersom grisar och höns inte kan gå ute och beta. Nötköttproduktionen skulle möjligen öka något eftersom obrukad mark skulle kunna användas till extensivt bete, men ökningen skulle inte motsvara minskningen av fläsk och kyckling. Minskad import av handelsgödsel skulle ge mindre skördar av spannmål och frilandsgroänsaker.

Rapporten som förde upp vårt fossilbränsleberoende på agendan har tagits fram av JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik, tillsammans med SIK – Institutet för livsmedel och bioteknik (båda dotterbolag i SP-koncernen), SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, ÅF samt länsstyrelsen i Uppsala län.

I rapporten får man klart för sig att det är fossil olja och gas som möjliggör produktionen av den mat som mättar våra magar i Sverige. Traktorer, skördetröskor och andra maskiner inom det svenska jordbruket går huvudsakligen på diesel. Uppvärmning av höns- och grisstallar sker också oftast med olja. Det som odlas ska sedan transporteras från fälten till gården, och vidare för förädling till centraliserade mejerier, slakterier, kvarnar och bagerier. Behovet av fossil energi tar inte slut här. Livsmedlen ska transporteras vidare ut i landet. Störst behov av intransporterad mat har Stockholm och delar av Norrland. I Stockholms län produceras till exempel endast cirka fem procent av den mjölk och mindre än tio procent av det nöt- och fläskkött som konsumeras där.

Livsmedelsproduktionens beroende av importerad fossil energi är så mycket allvarigare när Sverige dessutom numera tillhör de länder i Europa som har lägst livsmedelsberedskap. Endast drygt 50 procent av de livsmedel som konsumeras i Sverige är producerade inom landet.

I samband med vårt inträde i EU gav vi upp vårt mål att vara självförsörjande på livsmedel. Man antog då att vi skulle kunna förse oss med vad vi behöver på den gemensamma europeiska marknaden. Problemet är dock att om Sverige hamnar i en akut brist på fossilt bränsle – på grund av konflikter, krig eller naturkatastrofer – är antagligen resten av Europa i mer eller mindre samma situation, och vi kan då inte räkna med livsmedel därifrån.

Vid en plötslig brist på importerat fossilt bränsle är risken alltså stor att vi svenskar kommer att få svälta. Så vad gör vi?

Satsa på forskningsprogram Det finns i dag forskningsprojekt där man letar kostnadseffektiva sätt att framställa förnybara bränslen som på sikt kan ersätta jordbrukets fossilbränslebehov. Liksom det pågår försök med biogas- och eltraktorer. Men det går långsamt, både för att det inte finns något självklart sätt för att knyta ihop forskning och produktion, och för att det saknas politisk vilja och politiska beslut som visar vilken väg vi ska gå.

Man kan inte förvänta sig att enskilda forskare ska lösa så viktiga framtidsproblem på egen hand. Frågan om ett lands sårbarhet och försörjningsförmåga kräver mer än så. Här behövs en medveten och sammanhållen satsning från samhället på fleråriga forskningsprogram i kombination med beredskapsplanering i statlig regi.

Vi behöver ett forskningsprogram inriktat på en trygg livsmedelsförsörjning som fokuserar på att hitta ersättning till den fossila importenergin – inte bara åt jordbruket utan åt hela transportnäringen. Ett sådant forskningsprogram skulle ge oss möjlighet att:

- Utveckla produktion av

inhemska, förnybara drivmedel.

- Utveckla förnybara energikällor som solet, för att ersätta fossil energi i jordbruket och livsmedelsförädlingsindustrin.
- Utveckla biogasprocessen för större biogasutbyte från gödsel och andra restprodukter från jordbruket.
- Teknikutveckla maskiner och fordon som kan köras på biogas, andra biodrivmedel och el.
- Energieffektivisera och utveckla transportarbetet för att minska energibehovet.

Vi behöver också en livsmedelsstrategi som syftar till att öka Sveriges marknadsandelar av de livsmedel vi förbrukar och som verkar för decentraliserad livsmedelsproduktion så att behovet av transporter minskar. Vi behöver ta itu med vår fossilberoende sårbara livsmedelsförsörjning. Och det håller på att bli bråttom. □

Anders Hartman, VD, JTI - Institutet för jordbruks- och miljöteknik

Sven Lindgren, förbundsordförande, Civilförsvarsförbundet

Från vänster: Anders Hartman, VD, JTI - Institutet för jordbruks- och miljöteknik och Sven Lindgren, förbundsordförande, Civilförsvarsförbundet

Största medlemsökningen 55 procent

Civilförsvarsförbundets rekryteringstävling pågår fram till årsskiftet. Civilförsvarsförbundet Bohus ligger just nu på klar förstaplats med en ökning på 55 procent!

Förbundsstämman förra året beslutade att antalet medlemmar ska öka med tio procent senast vid utgången av 2015. Trenden just nu är att vi fortsatt tappar medlemmar. För att stödja arbetet med rekryteringen beslutade förbundsstyrelsen om en rekryteringstävling som pågår hela 2014. Om detta har vi skrivit i Civilförsvarsförbundets nyhetsbrev. Aktiviteten går ut på att alla föreningar som under 2014 ökar antalet betalande medlemmar med tio procent eller fler får 100 kronor per ny betalande medlem räknat på nettoökningen. Ingångsvärdet är antalet medlemmar 31/12 2013 och utgångsvärdet antalet medlemmar den 31/12 2014. Ett exempel: En förening har 100 medlemmar den 31/12 2013. Av

olika orsaker tappar föreningen fem medlemmar under året. Föreningen värvar 20 medlemmar. Nettoökningen blir då 15 medlemmar. För dessa 15 medlemmar, givet att det är betalande medlemmar, utgår värvningsstöd med 100 kronor per medlem, totalt 1.500 kronor. Ökningen i procent blir 15 procent. Utbetalningen sker i slutet av mars 2015. Lokalföreningen behöver som sagt inte redovisa något till kansliet. Vi hämtar alla uppgifter från Max. Om en förening inte når tio procents nettoökning utgår inget värvningsstöd. Tio procent är en lägstagrens men inget tak. Värvningsstödet är avsett att användas i föreningens verksamhet. □

Text: Anders J Andersson

Aktuella värvningsciffror baserade på läget 31/12 2013 till 30/6 2014:

Lokalföreningar som ökat med tio procent eller mer sedan årsskiftet:

Laholm (10%), Eslöv (11%), Göteborg

(11%), Robertfors (12%), Skellefteå (13%), Solna-Sundbyberg (15%), Örebro (18%), Emmaboda (19%), Smedjebacken (20%), Ljungby (23%), Norra Västmanland (25%), Ludvika (25%), Hultsfred (28%), Ydre (33%), Bohus (55%).

Lokalföreningar som har ökat med minst en procent under första halvåret:

Borås (1%), Landskrona (1%), Söderhamn (1%), Sigtuna (1%), Sala-Heby (1%), Luleå (2%), Vårgårda (2%), Kiruna (3%), Kullabygden (3%), Sundsvall (3%), Jönköping (3%), Avesta (3%), Bengtsfors-Säffle (3%), Falun (4%), Härryda (4%), Stockholm (4%), Norrköping (4%), Örnsköldsvik (5%), Sölvesborg (5%), Hallsberg (5%), Mora-Orsa (5%), Oskarshamn (5%), Arvika Eda (6%), Hedemora (6%), Bjurholm (7%), Vännäs (7%), Västerås (8%), Örkelljunga (8%), Botkyrka-Salem (9%), Södertälje (9%).

Nya medlemmar första halvåret
Förbundet fick 1.170 nya medlemmar första halvåret 2014. Välkomna!

Civilförsvarsförbundet
www.civil.se

Beställ julkort och stöd samtidigt Civilförsvarsförbundet. Korten säljs i jämna tiotal och kostar tio kronor/styck. Av den summan går nästan fyra kronor till förbundets insamlingskonto. Korten är dubbelvikta och kuvert ingår. Insamlade medel används till utdelning av hjärtstartare genom vår kampanj Hjärta att hjälpa.

10 stycken 100 kr plus porto 20 kr = 120 kr
20 stycken 200 kr plus porto 30 kr = 230 kr
30 stycken 300 kr plus porto 40 kr = 340 kr
40 stycken 400 kr plus porto 40 kr = 440 kr
50 stycken 500 kr plus porto 40 kr = 540 kr

Sätt in pengarna på plusgiro 90 02 87-4 eller bankgiro 900-2874. Glöm inte att skriva hur många kort du beställer samt din adress + telefon.

Leverans sker löpande. **OBS! Samma motiv som 2012/2013. Leveransen kan vara blandad.**

Har du frågor mejla till gava@civil.se eller ring 08-629 63 70.

Stöd Civilförsvarsförbundet Julkort 2014

Motivet är 2013 års upplaga. 2012 års hittar du på www.civil.se.

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL